Nagyvárad, 1903. IX. évfolyam 130. szám. Kedd, junius 9.

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
(a kiadóhivatalban átvéve)
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor.
Negyedévre ... 5 „
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 „

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apáca-utcza 3

A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzéséről nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVARAD, junius 8.

A Ház feloszlatásához.

— Fővárosi politikai munkatársunktól. —

Budapest, jun. 8.

A szombat esti lapok egyikében a szabadelvü párt egyik kiváló jogásza a Ház feloszlatásának törvényessége, sőt jogosultsága mellett érvel. Munkatársunk ma a Ház folyosóján kérdést intézett a pártok kiválóbb tagjaihoz.

Kabos Ferencz, a párt egyik elismert nagytekintélyü közjogásza a czikk tartalmának közjogi részét mindenben igaznak tartja, *azonban indokolása a lehetetlen helyzetek egész theoriáját felöleli.* Szerinte a Házat feloszlatni törvényeink nem tiltják, de igenis tiltja ezen eszköznek igénybevételét a czélszerüség. Másrészt a szigoru törvényesség is ellene szól, mert költségvetés és ujoncz nélkül a kormányzat államjogi funkcióját teljesen veszélyeztetné.

Kabos Ferencz e nézetét osztja ugy a szabadelvü párt, mint a függetlenségi párt jogászainak zöme.

A Ház feloszlatása különben a függetlenségi pártot már foglalkoztatta és ott az a nézet jutott érvényre, hogy habár a Ház feloszlatása a pártra nézve kivánatos lenne, ez a fennforgó ügyek és az ország állapotainak szanálása szempontjából sem nem kivánatos, sem nem czélszerü.

A folyosón különben ma a függetlenségi párt kiválóbb jogászai beszélték, hogy Bánffy Dezső idejében midőn a korona már deczember hóban a ház feloszlatását elhatározta és erre vonatkozólag Bánffynak a felhatalmazást már elküldötte, ezt a kormánypárt *kiváló jogászainak tanácsára czélszerüségi szempontból visszavonta.*

Es amit a koronának akkor tanácsoltak oszlopos vezérpolitikusok, köztük *Széll* Kálmán is, most ennek ellenkezőjét nem vallhatják.

F. Gy.

Szatmári Mór beszámolója.

Szatmári Mór országgyülési képviselő e hó 7-én vasárnap a margitai kerület 5 nagy községében beszámoló beszédet tartott, még pedig: Ottományon, Szalacson, Vasadon, Piskolton és Bogyoszlón. Szatmári a jövő héten kerületének más községeit látoga ja meg.

—

Pestvármegye a kormány ellen.

Tegnap tartották *Beniczky* Ferencz főispán elnöklete alatt Pest-Pilisvármegye rendes negyedévi kongregációját. A napirend legérdekesebb pontját a *katonai terhek emelése ellen* beadott inditvány képezte. Ennek lényege ez: a folyton nagyobbodó katonai áldozatokkal szemben a *nemzeti követelmények teljesitését határozott feltételként állitsák fel.* A vármegyének ez az állásfoglalása felirat alakjában a képviselőházhoz felterjesztessék. Ebből az alkalomból a megyeház gyülésterme zsufolásig megtelt, a karzaton is szorongott a közönség. Három szónok szólalt fel, köztük *Polónyi* Géza, és *Kossuth* Ferencz, aki azt hangsulyozta, hogy az ország első vármegyéje mindig zászlóvivő volt a nemzet érdekeit illető kérdésekben, kéri tehát a törvényhatóságot, járjon elől most is és fogadja el egyhangulag a beterjesztett inditványt. Perczekig tartó taps és tetszésnyilvánitás következett, mely alatt csak azt lehetett hallani: Elfogadjuk! Elfogadjuk! Mire ismét némi csend állott be, az elnöklő főispán kijelentette, hogy a közgyülés az inditványt *egyhangulag elfogadta.*

—

Csak titokban.

Most folyt le a napokban a nagy háboru, a világosság és sötétség között.

A sötét reakcziót ugyan csak a mi lapunk képviselte, de azért az ellenfél bátran dolgozott. Tizen se féltek egytől és hét nap, hét éjen át folyt a harcz, mint valaha régen, szörnyü lármával kerülgetve a reakczió Jerichóját. Harsogtak a trombiták, ugyancsak kiáltott a »nép«, de falak nem dőltek, csak a fülek zúgnak.

És most a harcz után, a mint visszagondolok a borzalmas napokra, elsimul előttem annak szörnyüsége s ugy tetszik az egész harczi zaj, mintha nyári este falu szélén ültem volna. Friss zöldség szaga leng körül, hallom a kolomp hangját s bégetés-mekegés teszi poetikussá a szállongó porfelhőt, mit felvert a nyáj.

Ennyi az impresszióm, de volt egy tanulságom is. Jajj annak, a ki bujkál, titokba dolgozik, a nyilvánosság kizárásával, a ki elfojtani merné a kritika szabadságát. Az ilyen, ha meg nem hal is, — de megsiketül nálunk.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Segitség!

Irta: **Paul Margueritte.**

A folyó tulsó partjáról rémült kiáltás hallatszott. Egy kövér hölgy, mályvaszinü pongyolában és fehér napernyővel kétségbeesetten szaladt fel-alá a parton és minden erejéből kiáltotta:

— Megfullad! Segitség! Megfullad!

Ez órában üres volt a part, a folyómenti házak lakói a reggelinél ültek: végre kinyiltak az ablakok és ijedt arczok jelentek meg bennök. Egy munkás, akit a felesége követett, sietve lejött a gáton, mialatt a Nouryék kertésze egy csónakba ugrott és hogy jobban lásson, a kezét a szeme fölé tartotta.

A napernyős hölgy még hangosabban kiáltott:

— Segitség! Megfullad! Megfullad!

— Legyen meg Isten akarata! — mormogta a kertész, meg sem mozdulva a csónakban. — Legyen meg Isten akarata.

És hirtelen kipirult arczczal nagyot dobbantott a lábával, meghimbálta a csónakot, halálsáppadtan a félelemtől, hogy mentés közben az életét veszt'heti.

Két lépésnyire mögötte a munkás a dráma kifejlődését leste, miközben hangosan kiáltozott:

— Látom a fejét, a fekete haját! Csak bátran! Bátorság! Oh, Istenem!

Es mitsem törődve a feleségével, aki őt görcsösen ölelte, levetette a zubbonyát és a mellényét és visszhangként ismételte:

— Legyen meg hát Isten akarata!

A hölgy jajgatása a túlsó parton valóban szivettépő volt. A kétségbeesés szótalan jajveszékelése, sikoltása, fület hasogató jajgatás volt az, mialatt a zöld, napsütötte hullámok tovább rohantak a folyam medrében.

A Nouryék, a vidék legelőkelőbb családja, az egész család kitódultak az ebédlőből, a fiuk a nyak köré kötött szalvétával és a kertészre kiáltottak:

— Előre, Eugéne, előre!

A munkás már a csónakban volt és mezetlen felső testtel, a nadrágszijját megszoritva, morogva ismételte:

— Menj hát, Eugéne! Előre!

A munkás felesége jajgatott:

— De hát tartsa vissza a férjemet! Olyan hamar történik szerencsétlenség! Aki bajba keveredik, törődjék magával! Hát ismeri ő azt a hölgyet?

Noury ur végre leoldotta a csónakot és beleugorva, megragadta az evezőket és néhány erős csapással a napernyős hölgyhöz evezett, aki fölemelt karral, rekedten a kiáltozástól, tragikus pózban a parton állott. A csónak orrán, ugrásra készen állt a munkás. A meztelen karján tetovált nyil látszott; félig guggoló helyzetében, rövidre nyirt szakállával, fekete szemeivel és vadászkutyáéhoz hasonló orrával olyan volt, mint egy zsákmányra eső állat.

— Bátorság! — kiáltotta Noury ur. — Jövünk már!

— Milyen szerencsétlenség — kiáltotta a kertész. — A fekete fej eltünt; arra balra, ahol az az örvény keletkezett.

Puf!

Hatalmas kiáltás és a viz föllocscsanása. A munkás, nem tudott többé várni, beugrott a vizbe. A partról, amelyet épen elhagytak, éles kiáltás hangzott el hirtelen; a munkás felesége sikoltott föl.

— Jean! Gyere vissza! Jean! Jean!

De Jean csak tovább uszott, miközben

LAWN-TENNIS czipők, övek, angol fehér és szines mellények, esőkabátok a legnagyobb választékban kaphatók: **Róth M.** utóda kalap- és uri-divat üzletében. Szines és fehér **ingek** dus választékban és méret szerint is készithetők. — Férfi-, női- és gyermek **czipők** kizárólag a legjobb hazai készitmény! *PANAMA-KALAPOK!*

Most pedig szegényebb lettem. Az impresszióm megmaradt, de a tanulságomat elvette Radó dr. ur.

A mi kezes szabadelvüpártunk bomlik. Dr. V. Zs. kereste a baj okát s gyógyszert kivánt, mit a tagok lelkéből akarna csöpögtetni a beteg szivére. Uraim! lelkesedjünk, mert züllik a párt, mondá dr. V. Zs. és e vészkiáltás össze is hozott 14 párttagot tegnap estefelé.

Itt állott fel Radó dr. és inditványozta, hogy a sajtó kizárásával tartsák a pártüléseket, mert hát a Tiszántúl a multkor is a párt züllésérőI irt.

Ezt az inditványt el is fogadták mohón, nem törődve vele, hogy az én tanulságomat agyoncsapták.

Hová lesz a kritika szabadsága, hová a nyilvánosság ilyenformán?

Hiszen mi magunk részéről örülnénk e határozatnak, mert egy unalmas gyülésre nem kellene tudósitót küldeni, városunkban pedig egyébből sem állunk, mint gyülésekből, melyeken sohasem határoznak semmit, de hát valami mégis felszólitásra késztet.

1. A pártot ez a határozat meg nem menti. Marasmus senilisben van az, ásókapa az orvossága. Tessék ma uj választást rendelni, hogy szétfut a többség. Mennyi kormánypárti fog önálló vámterület, katonai javaslatok elvetése stb. mellett jutni be a parlamentbe? Ez mind uj frakczió és csira a bomlásra. Orökké élni nem lehet, hiába, még ha olyan jól élt is valaki, mint ez a párt idáig.

2. Az ellenzéki párt gyülésein is vannak viták, hallgatják az ujságirók, meg is irják a hogy tetszik és se ki nem tesékelik őket, se nem esnek kétségbe tőle.

Pedig nagy a külömbség a két párt közt. Az ellenzék bizalmasan beszél s állásfoglalása számbeli kisebbsége folytán nem dönt a közgyülésen, mig a szabadelvüpárt egészen más.

Tegnap is a főjegyző ur ritka előzékenységgel, tán délutáni nyugalma feláldozásával összeállitotta a hivatalos tárgysorozatot és referált az egyes tárgyakról a pártgyülésen. Ilyesmit az ellenzék nem kap, pedig neki is épp olyan joga van előre ilyen kimeritően ismerni a tárgyakat és előre megvitatni azt. Az egész tanács is szabadelvüpárti, tehát a nyilvánosság organumát e gyülésekből kizárni — gyanus.

3. Az ujságiró a mit akar ugyis megtud s a hogy akarja, ugy birálja meg. Ezen nem segit Radó dr. ur.

És végre! Hát az elv semmi? Uj falakat állitanak a nyilvánosság elé? A fal árnyékot vet, az árnyék hiánya a napfénynek; Radó ur ön reakcziózik.

Pedig milyen könnyen segithet magán a párt. Tegyenek ugy nyiltan, mint eddig suttyomban.

Tartsanak előkészitő gyülést a páholyban. Ez titkos hely oly jól elkészitve, hogy még a világosság se jut belé. A mit ott végeznek, legyen párthatározat.

A pártban ugyis csak másodlagos alak az, a ki nem szabadkőmives, sőt azok csendesen belé is törődnek a helyzetükbe.

Fogadják el ezt a modus vivendit s ne tegyék tönkre határozatukkal a szegény sajtót.

P—y.

ORSZAGGYÜLES.

—

A képviselőház ülése.

Budapest, junius 8.

Nagyon kevesen gyülnek a képviselők ma a Házba. Az események összetorlódása az oka ennek. A képviselők egyrésze Pestmegye közgyülésére ment, más részük a legfőbb fegyelmi bíróság ülése iránt érdeklődik.

Egyébként nem készül ma semmi különös. A technikai obstrukcziót még nem kezdik ezuttal sem, szóval: csöndes, szürke hétfői ülésre van kilátás.

Hertelendy László, az uj jegyző ma már megkezdi a hivatását. A jegyzőkönyvet ő fogja vezetni.

Gróf ***Apponyi*** Albert elnököl. Fél tizenegykor nyitja meg az ülést. ***Szőts*** Pál felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét. Ekkor szót kér:

Ugron Gábor: Távolból is látja, hogy a jegyzőkönyv ugy néz ki, mint egy hosszu futtában eltikkadt kutya kilógó nyelve. Csakhogy ennek a jegyzőkönyvnek nem a fáradtságtól, hanem a hanyagságtól lóg ki a nyelve. Ebben a jegyzőkönyvben csupa beragasztott papirszelet van. Ez nem járja. Legyen olyan a képviselőház jegyzőkönyve, mint amilyen akármilyen községi gyülés jegyzőkönyve. Tessék ezt rendes iven leirni. Egyszer már felszólalt e tárgyban. Most ujból kell szót emelnie. A jegyzőkönyv közhitelességü okirat, ez nem lehet egy össze-visszaragasztott papiros-massza. Nagy bajok származhatnak esetleg az ilyen rendetlenségből. Kéri az elnökségét, ellenőrizze szigorúan a jegyzőkönyv elkészitését, hogy az egy lap papirra legyen irva. (Helyeslés.)

Apponyi elnök: Egyetért Ugron előadásával. Már Ugron első felszólalására intézkedett s a jegyzőkönyvek csakugyan összefüggően egy lapra vannak irva. Csak az inditványokkal s határozati javaslatokkal tesz kivételt. Itt ugyanis helyesebbnek tartja az eredeti beadványt hozzácsatolni a jegyzőkönyvhöz. A most felolvasott jegyzőkönyvhöz is a mult ülésen történt szavazás eredményének a jegyzők által történt irásbeli konstatálása, tehát szintén egy eredeti okirat van hozzácsatolva. Ez a toldás tehát nem hanyagságból van a jegyzőkönyvben, hanem czélzatosan. Szóló ezt igy tartja helyesnek. Ha a ház másként határoz, ám határozzon, akkor ő aszerint fog intézkedni.

Ugron Gábor: Ezek az eredeti beadványok az irattárba valók. Ismétli, a jegyzőkönyvnek egy irással egyfolytában kell irva lennie, hogy az országgyülés jegyzőkönyvének hitelességéhez majdan soha se férhessen kétség. Mert vannak már példák, hogy a jegyzőkönyv hanyag vezetése mily káros következményekkel jár.

Apponyi elnök: A felhozottakat az elnökség megbeszélés tárgyává fogja tenni. Minthogy azonban ezek csak általánosságban tartott felfogások s nem a jelen jegyzőkönyvre vonatkoznak, azért a mult ülés jegyzőkönyvét hitelesitettnek jelenti ki.

Apponyi elnök ezután előterjeszti a soron levő irományokat. Majd Belicska Béni, az állandó igazoló bizottság előadója bejelenti, hogy a bizottság ***Ováry*** Ferencz nagyvázsonyi és ***Kálósy*** József nógrádi képviselő megbizó levelét megvizsgálta s minthogy ugy találta, hogy ezek hiányosan vannak fölszerelve, a két mandátumot a biráló bizottság elé utasitotta.

Kiáltások balról: Mi a hiányosságuk?

Belicska Béni: Az ajánlók neve kimaradt a megbizó levélből.

Apponyi elnök: A két képviselő azért az osztályokba besorozható. Megállapitja sorshuzás utján, hogy Kálósy az első, Ováry pedig a negyedik osztályba soroztatik, majd hogy Kálósy mandátuma fölött a hatodik, Ováryé felett pedig a hetedik biráló bizottság fog dönteni.

Ezután ***Hentaller*** Lajos leteszi mint a biráló bizottság ujonnan kisorsolt tagja a hivatalos esküt.

Ezzel a Ház rátér a napirendre: a miniszterelnök ex-lexes jelentésének megvitatására. ***Hellebronth*** Gyula az első szónok.

Utána pedig ***Lukács*** Gyula beszélt.

néha el-elmerült, de aztán ismét fölbukott. Egyszerre fölkiáltott:

— Nád! . . . — és mindkét karjával a vizre csapott. — Jézus Mária! — morogta és . . eltünt.

— A rudat! A rudat! — orditotta Noury ur és az arcza fehérebb lett az ingénél. A napernyős hölgy elcsendesedett; mozdulatlanul, a félelemtől megdermedve, bámult a rémes zavarra és arra a helyre, ahol a munkás eltünt. Annak a felesége pedig, sürü embertömeg közepette, kétségbeesett hangon kiáltozott egyre:

— Jean, gyere vissza! Gyere vissza!

Hátborzongatóan hangzott a kiáltás; akinek szólt, az nem tudott visszajönni. Mert a munkás nem került elő többé, soha többé. Hiába kutatták át Noury ur és Eugéne a viz azon részét, ahol elmerült; hiába követték a viz folyását; más csónakok is utánuk siettek, az egyiken a sikoltozó, görcsösen vonagló felesége:

— Mondtam neki. Nem hallgatott rám. Lehetetlen; nem fulladt bele!

Ekkor Noury ur odavezett a kövér, napernyős hölgyhöz, aki mereven, mintha gyökeret vert volna a lába, a parton állott. Senki sem ismerte őt, nem a vidékről való. Amikor Noury ur elébe került, levette a kalapját és feldult arczczal, mélységes fájdalom kifejezésével suttogta:

— Milyen szerencsétlenség! Két áldozat egyszerre! Es az a szerencsétlen családapa, aki feláldozta az életét, hogy megmentse a veszendőt . . .

A hölgy szótlan bámulata még jobban megzavarta a jó embert; és még szomorubban kérdezte:

— Az ön családjának a tagja volt a szerencsétlen? Talán, asszonyom, a férje, vagy a fia volt?

A hölgy hallgatott.

Nem is igen tudva, mit mond, tovább sajnálkozott Noury ur:

— Kitünő családapa; épen az ebédjéről jött bizonyára; agyszélhüdés érhette a vizben! . . . Talán ugyanaz a szerencsétlenség érte az ön . . . azt . . . az ön rokona urát!

A hölgy végre válaszolt:

— Nem a rokonom volt az, hanem a kutyám!

Es sietve eltávozott, de még hallotta a munkás feleségének a felkiáltását: »A kutyája! A kutyája!« miközben a csónakokból szitkok és szánakozás hangjai zugtak fel egyszerre.

Noury ur vigasztalhatatlanul morogta:

— Ha ezt tudtuk volna!

———

Kormos Adolf fegyelmi ügye.

— A legfelsőbb fegyelmi bíróság ülése. —

— Távirati tudósitás. —

Budapest, junius 8.

A királyi és országos legfőbb fegyelmi bíróság ma tartotta legelső ülését, amióta ez intézmény fennáll. A tárgyalás iránt nemcsak a jogászvilágban, hanem a politikai körökben is rendkivül nagy az érdeklődés. A tárgyalást a főrendiház üléstermében tartották meg. A főrendiház titkári hivatala már kora reggel óta valósággal ostromnak volt kitéve a belépő jegyek iránt és bár a tárgyalás kezdete 11 órára volt kitüzve, a karzatok már 10 óra után megteltek. A legelőkelőbb jogászaink foglalták el a karzati helyeket, de a főrangu világ hölgyei is képviselve voltak.

A bíróság a miniszteri székekben félkör alakban foglal helyet. A koronaügyésznek, mint a vádhatóság képviselőjének külön asztala van, a védő dr. *Friedmann* Bernát a gyorsirók helyén telepedett meg, mellette ül veje dr. *Hirschfeld* Lipót, hogy segitségére legyen Friedmannnak, aki nagyot hall.

A bíróság igy ül:

A félkör középpontján gróf Csáky Albin elnök, tőle jobbra B. Bánffy Dezső, gr. Széchényi Béla, gr. Mayláth László, b. Révay Simon, b. Vay Béla és b. Nyáry Pál; — az elnöktől balra: Sélley Sándor előadó, kuriai tanácselnök, Pais Andor kuriai tanácselnök, Csathó Ferencz, Szabó Albert, Süteő Rudolf, Kelemen Mór kuriai birák. Székely koronaügyész, vádló asztala a félkör jobboldali szárnyán az utolsó ülés előtt, Szerencs jegyző asztala pedig a félkör két szárnya között levő szabad térségen, az utolsó székek irányában. A védő asztala a félkörön kivül, az annak központján ülő jegyző mögött.

Kormos biró a főrendiház egyik termében tartózkodik, hogy szükség esetén felvilágositásokkal szolgáljon a biráknak, illetve kérdést intézhessenek hozzá.

A bíróság pontban 11 órakor vonult be. A fegyelmi bíróság elfoglalva helyeit

gróf *Csáky* Albin elnök megnyitja a tárgyalást, a jegyzőkönyv vezetésével *Szerencs* Jánost bizza meg. Bejelenti, hogy a bíróság a törvényeknek megfelelően lett megalakitva. A vádat *Székely* Ferencz koronaügyész képviseli, a védői tisztet dr. *Friedmann* Adolf vállalta el.

Elnök: Kérdi, helyesen vannak-e a vádhatározatban a Kormos személyére vonatkozó adatok.

Székely Ferencz koronaügyész: Helyesen.

Elnök: Hogyan lett nyugdijazva?

Székely koronaügyész: Ideiglenesen 6240 koronával.

Elnök: Elrendeli a vádhatározat felolvasását és a tényállás rövid ösmertetését.

Sélley Sándor előadó, a kuriai tanács elnöke: Ismerteti a fegyelmi pör tényállását, valamint a vádhatározatot, amely szerint Kormos Adolf nyugalmazott kuriai biró tényleges szolgálati ideje alatt vétkes kötelességszegés és botrányos magaviselet által elkövetett a Sonnenfeld és Bing czég csődügyből kifolyóan az 1871. évi VIII. törvényczikk 20. szakasza a) és b) pontjaiba ütköző és ugyanannak a törvénynek 21. szakasza b) pontja szerint is minősülő; — továbbá a Wilheim Soma büntető ügyéből és Zeller Péternek Fritz Ferencz és társai ellen folytatott polgári peréből kifolyóan az 1871. évi VIII. törvényczikk 20. szakaszainak b) pontjába ütköző botrányos magaviselet által elkövetett vétség miatt a fegyelmi eljárás elrendeltetik, egyuttal nevezett vádlott vád alá helyeztetik, az iratok pedig az 1871. évi VIII. törvényczfkk 44. szakaszában megjelölt intézkedés végett e fegyelmi bíróság elnökéhez áttétetnek.

Ez a határozat kiadatik a vádlottnak, felterjesztetik az igazságügyminiszterhez s megküldetik a koronaügyésznek.

Az indokolás részletesen ismerteti az ügyeket.

Felolvassa Kormos leveleit, melyeket Szellénének irt, ezek Martos közvetitésére vallanak.

Annak a levélnek a felolvasásánál, amelyben jelzi, hogy Tobelbadba utazik szabadságra, de amikor Szelléné parancsolja, visszatér onnan, a bíróság tagjai különös érdeklődést tanusitottak. A birák minden egyes levél felolvasását rendkivül nagy figyelemmel és látható megütközéssel hallgatták végig.

A levelek nagy részének felolvasása után

Elnök: Kérdi, akarják-e még valamelyik levél felolvasását?

A bíróság nem akar.

Elnök: Kiván-e a vádhatóság?

Székely koronaügyész: Az 1—8. számu leveleket kéri felolvastatni, mert ezekből kitünik az, hogy Kormos referens akart lenni az ügyben.

Elnök: Kérdi, hozzájárul-e a bíróság a levelek felolvasásához.

A bíróság egyhangulag hozzájárul.

Pais Andor kuriai tanácselnök: Felolvassa az 1—8. számu leveleket.

Elnök: Kérdi a védőt, kiván-e valamit felolvastatni?

Friedmann dr. védő: Nem kiván.

Elnök: Maga részéről felolvastatni kivánja Kormos nyilatkozatát a fegyelmi bírósághoz.

Sélley Sándor előadó: Felolvassa Kormos nyilatkozatát, amelyben Kormos védekezett az ellene emelt vádak ellen. A levelek valódiságát beismeri, valamint azt is, hogy sógora, Martos Ferencz unszolására az ügyek iránt érdeklődött, de az előadókkal csak azért beszélt, hogy az ügyek állásáról alaposabb tájékozást nyerhessen, mint aminőt az informálók szoktak adni s a tanács tagjaira hatni egyáltalán nem igyekezett, értesitést Szellénének csak megnyugtatás végett küldött, ezek azonban sohasem hatottak tul azon a határon, amelyen belül mindenik biró tehet szivességet, amelyet a társadalmi, rokoni, baráti viszonyok és összeköttetések csaknem elkerülhetetlenné tesznek. (Elénk mozgás a bíróság tagjai közt, a kuriai birák fejeiket rázzák e szavaknál.)

Elnök: Kiván-e a bíróság tagjai közül valaki valamit kérdezni a levelekre vonatkozólag?

Csathó Ferencz biró: A levelekben többször szó van előlegről. Mire kérte az előleget? Kitünik-e az a levelekből?

Sélley előadó: Nincs feljegyzés erre vonatkozólag.

Elnök: Az ülést 15 perczre felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után *Székely* koronaügyész tartotta meg vádbeszédét, melyben hivatalvesztésre kéri Kormos Adolfot elitélni.

Friedmann Bernát védő hosszabb beszédben kelt a vádlott védelmére. Festette Kormos rosz anyagi helyzetét, nyomoruságát, amelylyel küzdenie kellett. A birák emberbaráti érzületére apellál s kéri, hogy ne büntessék meg a szegény, különben is sokat szenvedett családot az apa vétkeért. Beszéde végén benyujtotta Kormos Adolf kérvényét, amelyben végleges nyugdijaztatását kéri.

Gróf *Csáky* Albin elnök kijelenti, hogy a végleges nyugdijazás iránti kérvényt nem fogadhatja el.

Ezután a bíróság visszavonult itélethozatalra.

Az itélet.

Budapest, junius 8. (Saját tud. táv.) Ötnegyed óráig tanácskozott a bíróság, mig a büntetés felett megállapodásra jutott.

Gróf *Csáky* Albin elnök hirdette ki az itéletet, a mely szerint Kormos Adolf ny. kuriai birót az 1871. évi VIII. t.-czikk 20. §-a a) és b) pontjaiba ütköző kötelességszegés és botrányos viselkedésért, mivel elkövetett tette nem csak a törvénybe ütközik, hanem a bíróság méltóságát is sérti, — *hivatalvesztésre itéltek.*

A szabadelvüpárt ülése.

Vezérczikkünkben megirtuk, hogy a váradi szabadelvüpárt mai ülésén a sajtó kizárásával óhajtja ezután tartani gyüléseit.

A pártértekezleten jelen voltak: Hlatky Endre elnök, dr. Hoványi Géza, Mezey Mihály, Reismann Mór, Ullmann Félix, Száhlender Károly, dr. Moskovits József, Farkas Izidor, dr. Sarkadi Lajos, Bordé Ferencz, Tóth Márton, Stark Gyula, dr. Várady Zsigmond, Lakos Lajos, dr. Dási Géza, dr. Gyémánt Jenő, dr. Radó Ignácz, dr. Grósz Menyhért, Mihelfy Adolf, dr. Károly Irén, Kőszeghy József.

Az értekezlet vita után, melyben résztvettek Radó, Várady, Hlatky, Hoványi Géza és Farkas Izidor, kimondotta, hogy jövőre bizalmas értekezleteket tart.

A villamos vasut ügye.

Ezen inczidens elintézése után a villamos vasuttal az áramszolgáltatásra vonatkozólag kötendő szerződést ismertette *Fordé* Ferencz.

A jelenlevők kérésére dr. *Károly* Irén szólott ez ügyhöz. Számitásait dr. Hoór Mór egy. tanár véleménye alapján tette s bár hétféleképen is tett számitást, arra az eredményre jutott, hogy évenkint *5—6 ezer koronát fizetne rá* a város a vasut részére szükséges áramszolgáltatásnál, tiz év mulva pedig ujabb 30,000 korona befektetésre lenne szükség. A másik része a dolognak, hogy azzal érvelnek, hogy a vasut nélkül a város 17 ezer koronát fizetne rá a nappali üzemre. Ez nem igy van, mert ha a jelentkezett 11 ezer lámpa magánfogyasztásból 6000-et számitunk, már a veszteség elenyészik, pedig még a nappali fogyasztók is örvendetesen szaporodnak.

Kőszeghy József városi főmérnök teljesen elösmeri az előtte szóló állitásait; a város 5—6 ezer koronát ráfizet az áramszolgáltatásra, holott már 25 lóerő magánfogyasztás kifizeti vasut nélkül is a nappali üzemet, s az ezen felüli magánvilágitás haszon a városra. Ez kétségtelen s itt csak az a kérdés, hogy a vasut létesitése megéri-e a városnak az 5—6 ezer korona ráfizetést?

Dr. *Károly* Irén még kijelenti, hogy egyetlen megoldást tudna. A város csak az általa termelt forgóáramot szolgáltassa a vasutnak és pedig oly olcsón, mint sehol Európában: 10 fillérjével. Egyenárammá fejleszsze aztán a vasut maga.

A kérdés további tárgyalását zárt ülésre tüzték ki.

Győr város átiratot, amelyben az obstrukczió elleni felterjesztés pártolását kérik, szintén zárt ülésben tárgyalták. Mint halljuk, heves ellenzésre talált egyeseknél a kérdés.

Kápolnaszentelés Monos-Petriben.

A Berettyó kies völgyében, Margitától néhány kilométernyire, a biharszilágysomlyói vasut mentén fekszik *Monos-Petri* nagy község. Lakosai szorgalmas, munkás, józanéletü emberek. A falunak egyedüli urasága, régi földesura, az ősrégi nemes *Klobusiczky*-család, a mely Biharmegyében régi idő óta szerepet játszik, családi összeköttetésben áll hazánk első családjaival és ősei szerepeltek hazánk történetében. Politikai, papi, katonai pályán látjuk müködni őket. Klobusiczky Péter kalocsai érsek, Klobusiczky György nagyváradi kanonok, a mult század elején.

A családnak a község egyik regényes helyén, egyik oldalon a felujitott, reménnyel biztató szőlőhegyek, s másik oldalon sikság, a Berettyó-völgy, amelyet a szemhatár végén a Rézhegység koszoruja zár be. E szép helyen, 20 holdnyi területen pompás park közepén, a kis margitszigeten, áll a kastély. A park Biharmegyének e nemben egyik legszebb helye. Százados fák, fenyők, tölgyek, diszbokrok, gondozott utak, üde növényzet, rózsák, szőnyegkertészet és ezen a pompás parkon átvezet az ut a finom izléssel épült kastélyba. A kastélyba a homlokzat felől diszes jónioszlopokon nyugvó nyitott folyosón juthatni; a folyosóra kényelmes, széles lépcsőzet vezet. A kastély valóban uri kényelmet nyujtó lakás, előkelő izléssel berendezve.

Két ével ezelőtt a kastély fedele leégett, ma már diszesen helyre van állitva; szines, franczia modoru, tetőzetével, érczfedelü tornyaival hatásos és kellemesen hat. A kastély mellett van, a család fenkölt gondolkodását

és mély vallásosságát hirdető családi és nyilvános kápolna, mely régi idő óta templom gyanánt szolgál a szép számu monos-petri-i róm. kath. hiveknek.

A kápolna, mely eredetileg a kastély egyrészével 1668 körül épült *Lónyai* Kata és férje *Diószeghy* Sámuel vallásos buzgalmából, a két év előtti tüzvész által igen sokat szenvedett. Különben 1804-ben ujitá meg *Bogáthy* Pál és neje *Melczer* Rozália a mint az a szentély és hajó felett lévő diadal iven olvasható, szép épületet. A nemes nem hagyta elpusztulni az Ur esze hajlékát, hanem az ősök hagyományát követve, nagy áldozatokkal ujra helyre hozta és diszesen fölépitette. Igen értékes egyházi ruhákkal és egyéb felszerelésekkel, falain értékes régi festmények függnek.

Egy cziboriumon 1668 évszám van és Lónyay Kata adományát jelző felirás. Folyton szaporodik a felszerelés a család értékes ajándékaival. A kápolna alatt családi sirbolt van. A családi sirboltban sokan pihennek. Az első, — a család tudomása szerint — Lónyay Kata, aki sárgaréz koporsóban pihen. Ott vannak eltemetve Diószeghy Sámuel, Diószeghy István, br. Perényi Anna, Diószeghy Zsuzsánna, férje Bogáthy Pál, fia Bogáthy Pál és neje Melczer Rozália, Bogáthy Terézia és férje Klobusiczky Ignácz, Klobusiczky Eduard, br. Dőry Etelka stb.

Az ujonnan felépült kápolnát, *Szt. Háromság vasárnapján* a rendes búcsu napon áldották meg ujból. A szentelésen, melynek szép idő kedvezett igen sok nép volt jelen. Különösen Margitáról voltak sokan és körmenetileg jelentek meg. A park egészen megélénkült; vidám öröm és ünnepi hang töltötte azt be.

A szertartást *Rózemberszky* Gyula, micskei plébános, h. esperes végezte, *Brösztel* Lajos margitai plébános segédkezése mellett. A megáldás után beszédet mondott, méltatván az ünnepséget; sz. beszéd után ünnepélyes sz. mise volt. A különben elég tágas kápolna zsufolásig megtelt. A család tagjain kivül részt vettek: gróf *Bethlen* Sarolta, *Horváth* Melani báróné, br. *Kapri* Valerian, br. *Bálintit* György. A buzgó hivek sokasága a kápolna előtt hallgatta az istenitiszteletet.

Délben a család kastélyában fényes uri lakoma volt, a melyen a vendégek a ház ritka nemes lelkü urnője, gr. *Péchy* Leontin és a gavallér házi ur páratlan gyöngéd figyelmét élvezték.

Bizonyára sokan kedves emlékekkel hagyták el e kedves helyet és sokáig emlékeznek vissza e kedves napra. A kápolnát pedig óvja meg jövőben a Gondviselés minden bajoktól, hogy hirdesse hosszu időn át Isten dicsőségét és a nemes család hitbuzgalmát.

(*r—l.*)

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Junius 13—14. Iparosifjak mükedvelő előadása.
Junius 16. Rózsakiállitás a szinházban.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a* mult, *valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési dijaikat mielőbb kiegyenliteni szíveskedjenek.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Félixfürdő.

	Személyvonat						
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—.—	—.—	4.44	—.—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54
V.-Velencze »	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10
Rontó »	8.02	10.14	—.—	2.93	5.09	7.11	9.29
Püspökfürdő »	8.07	10.19	—.—	2.44	5.14	7.14	9.34
Félixfürdő	8.24	10.37	—.—	2.58	5.31	7.18	9.51

Félixfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat						
Félixfürdő ind.	8.30	10.42	—.—	3.—	5.34	7.20	9.53
Rontó »	8.37	10.49	—.	3.05	5.41	7.25	10.00
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—.—	3.11	5.51	7.31	—.—
V.-Velencze »	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.32
N.-várad áll. érk.	—.—	11.27	—.—	—.—	6.18	—.—	10.30

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.5 perczig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

—

* **Hirek** Szmrecsányi püspökről. *Szmrecsányi* Pál kegyelmesen kinevezett váradi püspök ő Excellentiája tegnap *Szepeshelyre* utazott, hol *Szepesváralja* városnak küldöttségét fogadta. — A pápai praeconisatio a junius 15-iki és jun. 18-iki consistoriumra van kitüzve, de a consistorium ülései valószinüleg egy héttel később fognak megtartatni. Az installáczió idejének pontos kitüzéséről csak azután lehet szó, ha megérkeznek Rómából a kinevezési okmányok.

* **Medárd napja.** Félelmetes Orbán után tegnap a régi gazdák szerint ismét kritikus nap volt *Medárd*, melyről a gazdaemberek azt tartják, hogy ha Medárd napkor eső esik, akkor negyven napig minden nap fog eső esni. Hát bizony ha ez igaz, akkor lesz negyven napig részünk esőben, mert tegnap reggeltől délig, sőt egy kissé délután is esett az eső, a mi nem lesz valami kellemes, de hasznos sem.

* **Búcsu P.-Szőllősön.** A szőllősi hiveknek szépen kifestett kis temploma zsufolásig megtelt ájtatoskodókkal vasárnap a búcsu ünnepére. Váradról, Körösz-Tarjánból, Palotáról és Püspökiből már a korai órákban zászló alatt sereglettek a zarándokok. D. e. 10 órakor körmenettel kezdődött az ünnep, utána Dr. *Steinberger* Ferencz apátkanonok pontifikális nagymisét tartott, melyen *Vidovich* György, *Lencsés* János, Dr. *Karácsonyi* János, Dr. *Vucskics* Gyula, *Richter* Jenő, *Gresinszky* Antal plébánosok, *Aranyossy* József, Dr. *Lindenberger* János és *Knecht* János segédkeztek, *Brém* Lőrincz pedig evangélium után ünnepi szent beszédet mondott. Délig tartott az isteni tisztelet, utána megeredt az eső, ami alaposan megzavarta az ilyenkor szokásos mulatságokat.

* **Az egyetem uj rektora.** A tudományegyetem rektorválasztó-bizottsága tegnap délelőtt választotta meg *Kétly* Károly ezidei rektor elnöklete alatt a jövő évre az uj rektort. Tizenhat szavazat közül tizenhárom *Heinrich* Gusztáv nyilvános rendes tanárra esett. E szerint Heinrich Gusztáv lesz az egyetem rektora az uj tanévben.

* **A koronázás évfordulója.** Tegnap harminczhat esztendeje, hogy királyunkat megkoronázták. Ez az évfordulót ezuttal is kegyelettel ünnepelte meg az ország népe. Az állami, megyei és városi középületek, az iskolák lobogódiszt öltöttek. Az iskolákban a tanárok s a növendékek együtt ünnepelték az évfordulót. *Budapesten* a budavári koronázó Mátyás templomban délelőtt 10 órakor ünnepélyes mise volt, amelyet *Nemes* Antal dr. apátplébános czelebrált nagy segédlettel. Az évforduló alkalmából azokat a miseemondó ruhákat használták, amelyek az 1867-iki koronázáskor voltak használatban s amelyeket a király s megboldogult királynénk ajándékoztak a templomnak. A királyi várpalota Szent István kápolnájában szintén volt mise, melyet *Kanter* Károly apátplébános tartott. A misén jelen volt a királyi palota egész tisztikara s a szolgaszemélyzet. *Nagyváradon* is a középületek fel voltak lobogózva s a hálaadó szent mise volt, melyen sokan vettek részt.

* **Ki akar pap lenni?** A káptalani helynök a nagyváradi I. sz. egyházmegye *papnövendékei közé felvétetni óhajtó*, keresztlevéllel s utolsó iskolai évekről szóló bizonyitványnyal ellátott és legalább is a gymnasium VI. osztályát végzett ifjak fölvételi vizsgálatának napjául folyó évi *julius hó 2-ik* napját tüzte ki, melyen a pályázóknak személyesen kell megjelenniök, okmányaikat azonban már a megelőző napon, lehetőleg délelőtt, az egyházmegyei hivatalban kell benyujtaniok.

* **Kath. tanitók figyelmébe.** Az orsz. kath. tanitói segély-alap ösztöndijaira és segélyeire a szabályszerü folyamodványok julius 15-ig terjesztendők be az egyházmegyei hatósághoz.

* **Az Erzsébet-rend uj viselője.** Ő Felsége néhai *Erzsébet* királyné emlékére alapitott *Erzsébet-rend* II. osztályával a hivatalos lap vasárnapi számának közlése szerint gróf *Csáky* Zenóné, született *Esterházy* Leontina grófnőt is a közjótékonyság terén szerzett érdemei elismeréséül kitüntette.

* **Pályázat a Szt. József intézetbe.** A nagyváradi *Szent József-intézet* alapitványi helyeire a pályázati határidőt a káptalani helynök folyó évi *julius hó 15-ig* tüzte ki, mely napig bezárólag a keresztlevéllel, iskolai, szegénységi, orvosi és védhimlőoltási, illetőleg ujraoltási bizonyitványnyal, valamint a képesitést igazoló egyéb okmányokkal kellően felszerelt folyamodványok az egyházmegyei hivatalhoz küldendők.

* **Micsinai Nagyváradon.** Országszerte keresik a nagy stilü legujabb postatolvajt. Tegnap a nagyváradi rendőrség is keresésére indult. Egy csizmadia iparos ugyanis azt jelentette a rendőrségnél, hogy Micsinai, a keresett postatolvaj nála kijavittatta a csizmáját s aranynyal fizetett. Megösmerte, hogy ez volt a postatolvaj. *Pataky* Károly fogalmazó kiment a jelzett irányban, de a postatolvajt nem találta. A városban tegnap elterjedt a hire s már olyanok is akadtak, akik szerint megcsipték a gazembert s a kitüzött 10,000 korona dij Patakyé lesz.

* **Siketnéma tanulók felvétele.** A Biharvármegye részéről anyagilag támogatott *aradi siketnéma-iskolában* az 1903—1904. iskolai évre oly arad-, békés-, *bihar-* és csanádmegyei gyermekeket vesznek fel, kik 7—10 éves korban vannak és a siketségen és az annak következményét képező némaságon kivül egyébként egészségesek. Tanitási dijat nem kell fizetni, sőt a szegénysorsuak a tartásdij fedezésére még évi 200 korona segitést is kaphatnak. A felvételi kérvényeket legkésőbb junius hó 30-ig kell beküldeni. A szükséges mellékletek ürlapjai az iskola igazgatóságától ingyen kaphatók.

* **Esküvő.** Fényes esküvő lesz szerdán délután öt órakor a premontrei-rend templomában. Ekkor vezeti oltárhoz *Frankó* Endre mezőkeresztesi szolgabiró, a megyei tisztviselői kar fiatal, rokonszenves, nagytehetségü tagja, *Frankó* Endre ügyvéd, káptalani főügyész fia menyasszonyát: a nagyváradi leányvilág bájos kiváló szépségét *Hegedüs* Irénkét, Hegedüs Géza városi főpénztáros leányát.

* **Váradiak Gyulán.** Vasárnap kora hajnalban számosan kerékpáron akartak átrándulni Gyulára. Az utközben jött nagy zivatar lehetetlenné tette a további kerékpáron való menetelt, miáltal egyrészét a visszamaradásra kényszeritette. De azért egy csapat kerékpáros csak folytatta utját. Az ut egy részét gyalog tették meg, s igy Gyulára csak a délutáni szinielőadás után vonultak be. Este szinház után társasvacsora volt.

* **A gyulai rk. főgimnázium** épitésének megkezdése már csakugyan rövid idő kérdése. Dr. *Lukács* György Békésmegye főispánja leiratot intézett Gyula város közönségéhez, mely-

ben tekintettel arra, hogy a vallás- és közokt. miniszter a gimnázium épületének *Alpár* Ignácz által vázlatban s *Hübner* Jenő müépitész által teljesen elkészitett tervrajzát, a költségvetést, valamint a szerződést jóváhagyta, felhivja a város közönségét, hogy az árlejtés meghirdetéséről és a szükségelt munkák vállalatba adásáról mielőbb gondoskodjék.

* **Petróleum finomitó Ujfaluban.** Herbsman József kemecsei lakos megkereste Ujfalu elüljáróságát az iránt, hogy az általa ott felállitani szándékolt petroleum finomitó gyár és ehhez szükséges néhány hold föld megszerzése ügyében erkölcsi támogatást nyujtson. Herbsman vasárnap Ujfaluban tartózkodott s az érdeklődőkkel tárgyalást folytatott.

* **Hangverseny Székelyhidon.** *Krizsán* Ferencz székelyhidi karmester kedves szórakozáshoz juttatta vasárnap délután *Székelyhid* község egész előkelő társadalmát. Az uri osztály apró gyermekeiből alkotott zenekarral fényes hangversenyt rendezett egy teljes felszerelésü községi zenekar létesitésére. A hangverseny nagyon szépen sikerült. A kis zenészek valósággal elragadták a nagy hallgatóságot biztos müvészi játékukkal. Különösen kiváltak egy öt éves kis leány *Szentpály* Vanda, *Nováky* György, *Olasz* Andor és *Gaál* Zoltán. A szólókat *Nováky* György játszotta nagy preczizitással. A müsor számai között a legkedveltebb operettekből darabok s népdalok szerepeltek. Nagy sikert arattak a »Bob herczeg« zeneszámai. A hangversenyt bankett követte.

* **A postatolvaj üldözése.** *Micsinai* még mindig nem került meg. A rendőrség emberei most Isaszegh, Maglód és Hatvan között kutatnak utána, eddig azonban eredménytelenül. A detektiveknek a nyomozáshoz eddig semmi biztosabb támpontjuk nincsen, mert csak a környékbeli parasztok nagyon is homályos bemondásai után kénytelenek tapogatózni. Lehet, hogy Micsinai már valahol a külföldön kóborol. Ami a Micsinai után való hajsza legujabb részleteit illeti, ezek a következők:

Tegnapelőtt a detektiveknek Isaszeghben két parasztember azt jelentette, hogy egy boros palaczkot találtak ama hely közelében, ahol Micsinai állitólag azelőtt való éjjel aludt. A nyomozás folyamán kiderült, hogy a palaczkot a borral együtt egy öreg parasztember vásárolta Hász isaszeghi korcsmárosnál. Most azt hiszik, hogy ez az öreg paraszt Micsinai büntársa, aki az ő részére élelmiszereket vásárolgat. Tápió-Sülyön is kutattak tegnap Micsinai után, aki a mult évben ott volt szolgálatban. A jegyző emlékezett rá, de a Sándor-szálláson, ahol szolgált, csupa uj ember van és ezek nem tudtak felvilágositást adni róla. Erdekes, hogy tegnap este Maglódon az a hir volt elterjedve, hogy Micsinai öngyilkos lett. Azonnal kimentek és konstatálták, hogy az öngyilkos egy szegény sánta koldus, aki igy vetett véget nyomoruságos életének. A Micsinai üldözése közben tegnap az isaszeghi erdőben egy szökevény katonát is letartóztattak. Ezt a Varga nevü 65. gyalogezredbeli katonát is sokan Micsinainak hitték, mert fehér nadrágot viselt. Mikor aztán elfogták, kitünt, hogy engedély nélkül jött haza látogatóba és a büntetés elől való félelmében nem mert visszamenni az ezredéhez és három nap óta kóborolt az erdőben. Ujabban a rendőrség gyanuja Mandl isaszeghi siketnéma czipészre irányul, aki Micsinai csizmáját és nadrágját megtalálta. Ugyanis valószinü, hogy Mandl czipőt és ruhát adott el Micsinainak, aki régi ruháit Mandlnál hagyta. Mikor aztán Mandl a Micsinai dolgairól értesült, megijedt és annak régi ruhadarabjait eldobta és mint talált tárgyakat hozta vissza a detektiveknek. A rendőrség már most elő fogja venni Mandlt, hogy megtudja tőle, hogy milyen ruhát adott el Micsinainak.

* **Mükedvelői szinielőadások jótékonyczélra.** A helybeli ipartestület ifjuságának önképző köre, mely az előző években, oly kiváló sikerrel müködött a szinpadon, e hó 13-án és 14-én ismét életjelt adand magáról s bemutatja a Szigligeti-szinházban a »Sárga csikó« és a »Czigány« czimü kitünő népszinmüveket. Minthogy az előadások tiszta jövedelme az ifjusági önképző egylet, felerészben pedig a Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet által létesitendő női menház alapja javára fog szolgálni: teljes bizalommal fordulok városunk áldozatkész közönségéhez, miszerint iparos ifjuságunk nemes törekvését a kettős jótékony czél érdekében is pártolni s mükedvelői szinielőadásukat tömeges pártolásban részesiteni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1903. junius 8-án. Ozv. báró *Gerliczy Félixné*, a biharmegyei és nagyváradi nőegylet elnöke.

* **Rendőri hirek.** *Hajdu* György kőmüves segéd Hidegser-u. 20 szám alatti lakosnak záros ládájából szombaton este 10 korona értékü szerszámait és ruháját ismeretlen tettes elemelte. Nyomozás folyamatban. — *Móricz* József hédervári születésü 28 éves Szent Anna-utcza 16. szám alatti lakost az aradi vasuti állomáson tegnapelőtt este lopáson érték. Az aradi rendőrség táviratilag kereste meg a nagyváradi rendőrséget a személyazonosság megállapitása czéljából. — Tegnapelőtt délután az Orsolya apáczák fejedelem asszonyánál ismeretlen gyanus külsejü uri ember kéregetett. *Pataky* rendőrfogalmazó kikérdezte az illetőt személyazonosságára nézve. Az illető *Dusek* Ferencznek nevezte magát, de több felvilágositást adni azonban nem akart, miért is Pataky a rendőrségre kisérte Duseket, ahol az lezáratott. A megmotozás alkalmával 56 korona készpénz találtatott nála. Bécs, Budapest és nagyobb vidéki városaink rendőrhatóságai táviratilag kerestettek meg nevezett személyazonosságának megállapitása czéljából. — *Hegyesi* István és *Sipos* Mihály 21 éves szeghalmi suhancok Fábri Sándor szeghalmi lakostól 100 korona készpénzt loptak el szombaton. A csendőrség táviratára a nyomozás folyamatba tétetett. *Találtatott* 3 pár harisnya, egy darab karperecz és egy vasderes egy éves csikó. Átvehető a rendőrség 4-ik számu szobájában.

x Tisztelettel hivjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét **Mezey Dezső** műlakatos és toronyórás lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Figyelmeztetés.** Saját érdekében cselekszik mindenki, ha a villamos berendezésekről a *Nagyváradi Müszaki Villamos Vállalattól* (Kert-utcza 81. szám, Auer üzlet) költségvetést kér, mely a *legalaposabban* és *teljesen dijmentesen* állittatik ki a n. é. közönségnek. Csillárok részletfizetésre is kaphatók.

x Felhivjuk t. olvasóink figyelmét a »Nagyváradi Hitelbank Részvénytársaság« lapunk mai számában levő hirdetésére, melyben az uj bank üzletköre részletesen közöltetik.

Az Orsolya-zárda énekvizsgálata.

Az Orsolya-szüzek zárdája mindig kiváló gondot forditott növendékeinek az énekben való kiképeztetésére. Az eredményt mutatja a vasárnapi énekvizsgálat, melyen a képezdésznők produkálták magukat a szebbnél szebb ének- és zeneszámok előadásában. Pompás hanganyag a legszebben fegyelmezve — ami *Nevorál* István énektanár érdeme — nagy élvezetet szerzett a szép számban egybegyült közönségnek.

A vizsgálatot, melyet inkább hangversenynek lehetne nevezni, *Bránya* Gizike III. éves képezdésznő nyitotta meg a nehéz és fárasztó Hunyadi ouverture precziz és kifejező előadásával.

Utána *Frits* Lujza IV. éves növendék szavalta el nagy hatással Heine Kewlári búcsuját, *Hiller* Irma IV. éves t. j. diszkrét zongorakisérete mellett. A melodrámában előforduló Mária dalt Nerorál István énektanár zenésitette meg négy hangra s az énekkar adta elő. A dal nagyon szépen simult a költemény hangulatához.

Venter Valéria III. é. növendék Farnos: »A hős anyja« czimü melódikus, bús dalát énekelte tisztán csengő hangon harmónium kisérettel.

Nagyon hatásos volt *Papp* Hajnalka zongorajátéka, ki az Ocskay brigadéros zeneszámaiból adott elő néhányat igazi magyaros érzéssel és finom technikával. Utána négy szólamu kar Huber Riadóját énekelte női kartól majdnem szokatlan erővel és tüzzel.

Ezután a müsor legszebb és legértékesebb pontja következett: *Az erdő gyöngye*, *Nevorál* István daljátéka. A fülbemászó melódiák, változatos, néha egészen operai hatást keltő karok, csinos nyitánynyal és finoman kidolgozott zongorakisérettel nem tévesztették el hatásukat s a közönség érdeklődését mindvégig feszülten tartották. A szólókat a képezde legjobb énekesnői adták elő: *Czvipp* Jolánka, ki ezüstcsengésü lirikus szopránjával s egy könnyedén s tisztán énekelt magas A-val kellett nagy tapsvihart; *Herkner* Szidike, ki a czimszerepet az »erdő gyöngyéhez« illő bájjal s finomsággal énekelte; *Zdrahál* Irma, kinek fenomenális alt hangja akármelyik szinpadon megállaná a helyét; *Venter* Valéria (szoprán) és *Juhász* Karolin (alt), kik szintén szép, meleg hangon s kiváló izléssel énekelték szerepeiket.

Az egész zenemüvecske könnyedsége mellett komoly munka eredménye s igazán értékes zenedarab. Nevorál István, ki zenei kvalitásait főleg mint székesegyházi orgonista értékesiti, a legnagyobb elismerést érdemli meg érte. Nemcsak a képezdésznők hangversenye volt a vasárnapi énekvizsgálat, Nevorál István énektanárnak is oroszlánrész jutott a dicsőségből, mert ő mint pompás zeneszerző, dirigens, zongorista, orgonista, ének- és zongoramester mutatta be magát az elismerésben nem fukarkodó közönség előtt.

A hangverseny, melyet a Hymnuszszal zárt be az énekkar, fényesen bizonyitotta, hogy a nagyváradi Orsolya-szüzek zárdája egyike a vidék legjobb nevelő- és tanintézeteinek, mert nemcsak a tudományokban nyujt kiváló képzettséget növendékeinek, hanem általánosan elismert szépségü munkakiállitásokkal s a vasárnapihoz hasonló házi hangversenyekkel a müvészi érzéket s a nyilvános szerepléssel a bátor biztos fellépést teszi tulajdonukká; meghazudtolva a zárdai nevelés ellen felhozni szokott alaptalan kifogásokat. *K—ő.*

EGYESÜLETEK.

A kaszinó közgyülése.

A biharmegyei nemzeti kaszinó vasárnap délután rendes közgyülést tartott. A közgyülésen *Cziffra* Gerő elnökölt s a titkári jelentést dr. Várady Zsigmond felszólalása után egyhangulag tudomásul vették.

Az ujonnan rendszeresitett három igazgatói állást választás utján töltötték be. Jelöltek voltak: Dr. Beöthy László, Cziffra Gerő, Rádl Odön. Sável Kálmán és Hlatky Endre. Rádl Odön, megközzönve a jelölésben megnyilvánult bizalmat, arra kérte a közgyülés tagjait, hogy ő reá ne szavazzanak. Igy is történt.

A szavazás alatt dr. Imrik Péter kir. táblai biró elnökölt. Megválasztattak igazgatóknak dr. *Beöthy* László 90, *Sável* Kálmán 71 és *Cziffra* Gerő 53 szavazattal. Titkár és könyvtáros lett *Cseresnyés* Albert, pénztáros dr. *Márkus* László, ügyész dr. *Wallner* Odön. Kiegészitette a közgyülés a választmányt is.

Megválasztottak: Hlatky Endre, Miskolczy Barnabás, Miskolczy Ferencz, dr. Konrád Márk, Sal Ferencz, Frankó Endre, Medvigy Mihály, Széchenyi Jenő, Ritoók Zsigmond, Nagy Géza, Schöpflin Agost, Nagy Ferencz, Bölönyi József, dr. Berkovits Miklós, dr. Fráter Imre, dr. Várady Zsigmond, Moess Károly. Ezenkivül Ve-

yáczky Gyula és Schwarcz Ferencz 31—31 szavazatot kaptak. Kettőjük között sorshuzással döntöttek és igy *Schwarcz* Ferencz jutott be a választmányba.

MÜVESZET.

A zeneiskola záró-hangversenye.

Eredménydus működésének megfelelően igen sikerült záróhangversenynyel fejezte be vasárnap a nagyváradi zenekedvelők egyesületének zeneiskolája ez idei tanévét.

A hangversenyt *Mazalik* József zenetanárnak egy igen dallamos és stilszerü hegedühangversenye vezette be, melyet ügyes növendéke *László* József nagy tetszés mellett adott elő.

Mazalik tanár tanitványai közül kitüntek fia Nándor, *Buhl* Kornélia, *Melcher* Margit és Erzsike, akik zongorán mutatták be zenei talentumukat.

Mazalik tanárt növendékei szép csokorral lepték meg.

Hegedüs István, a zeneiskola másik kiváló tanára szintén sikeresen mutatta be ez évi müködésének eredményét. Zongora tanitványai közzül *Békési* Piroska és *Rafael* Irma szerepeltek. Mindkettőnek discrét, könnyed, nagy készültségre való játéka viharos tapsokra ragadta a hallgatóságot.

Kiváló pontja volt a müsornak *Herkner* Elvira éneke, aki magyar dalokat énekelt kellemes mezzo-szoprán hangon. A hang behizelgő, hajlékony és eléggé terjedelmes.

Palóczy Juliska magyar dalokat czimbalmozott tetszés mellett. Hegedüs tanár hálás növendékei egy szép koszoruval jutalmazták fáradságáért.

A sikerből természetesen megfelelő rész illeti a zeneegyesület vezetőségét, kik nemes buzgalommal ápolják városunkban a zeneművészetet.

TANUGY.

A községi polgári leányiskola vizsgálatai.

A nagyváradi községi polgári leányiskolában (Korona-utcza) az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni.

Folyó hó 16-án, kedden az I. osztályban, 17-én, szerdán a II. osztályban, 18-án, csütörtökön a III. osztályban és 19-én, pénteken a IV. osztályban; mindannyiszor délelőtt 8—10-ig a nyelv- és történelmi szakcsoportból, 10—12-ig a mennyiségtani és természettudományi szakcsoportból.

Junius 20-án, szombaton délelőtt 10 órakor lesz a zárünnepély, melyen a bizonyitványok és jutalmak fognak kiosztatni. Az egész vizsga tartama alatt a kézimunkák és rajzok ki lesznek állitva.

A magánvizsgálatok junius hó 22. és 23-án lesznek. A vizsgálatokra a szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghivja

Nagyvárad, 1903. junius 6-án.

Az igazgatóság.

—

Vizsgálatok a polgári fiuiskolában.

A nagyváradi községi polgári fiuiskolában az évzáró vizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni:

Junius 12-én, péntek délután 3 órakor torna vizsga.

Junius 13-án, szombaton délután 3 órakor énekvizsga.

Junius 19—18-áig, az intézet I. B) osztálya termében rajzkiállitás.

Junius 15-én, hétfőn délelőtt 8—12-ig I. A) osztály,

Junius 15-én, hétfőn délután 2—6-ig az I. B) osztály.

Junius 16-án, kedden délelőtt 8—12-ig a II. A) osztály,

Junius 16-án, kedden délután 2—6-ig a II. B) osztály.

Junius 17-én, szerdán délelőtt 8—12 ig a III. A) osztály.

Junius 17-én szerdán délután 2—6-ig a III. B) osztály.

Junius 18-án, csütörtökön délelőtt 8—12-ig a IV. osztály vizsgája lesz.

E vizsgákra ugy az érdekelt szülőket mint a tanügy barátait tisztelettel meghivja az igazgatóság.

A *magánvizsgálatok* junius hó 22-én, 23-án és 24-én lesznek.

A bizonyitványok kiosztása és a zárünnepély junius 29-én délelőtt 9 órakor lesz az intézet dísztermében.

Nagyvárad, 1903. junius 8-án.

Az igazgatóság.

SZINHÁZ.

Operaelőadás Gyulán.

A nagyváradi szintársulat Gyulán tartotta az első opera előadást. A Troubadour került szinre olyan előadásban, amilyen a legkényesebb s legfinomultabb izlést is kielégiti. A közönség perczekig tapsolta az előadókat, ezek között főként *Ruzsinszky* Ilonát, aki olvadékony tüneményes hangjával s befejezett tökéletességü énekmüvészetével csodás sikert ért el. Nyilt szinen állandóan tapsolták, különösen az első felvonásban a torony-jelenetben aratott sikert énekével. Békefi a strettát nagy sikerrel énekelte, *Horváth* Kálmán is jó volt. Az előadás meggyőzött mindenkit arról, hogy *Székely* Irént aki pedig a közönség szeretetébe beférkőzött, *Ruzsinszky* Ilona teljesen elfelejttette. A müvésznő nagy babérkoszorut kapott ezen felirással: — A dal királynőjének — a közönség B.-Gyula.

SPORT.

Torna-és vivóverseny.

A nagyváradi m. kir. honvéd hadapródiskolában junius hó 7-én ismét igen szép kis ünnepély volt, melyen az intézet parancsnoka: *Mayor* Miklós alezredes, a teljes tanári tisztikar és azoknak családjaik vettek részt. Torna- és vivóversenyt tartottak, melyen az ifjuság részint a *disztornászatban*, részint az *akadémiai* vivás terén mutatták be kitünő ügyességüket. Ezuttal is a bemutatott gyakorlatok azt bizonyitották, hogy az intézeti ifjuság *Horváth* százados (torna-) és *Orbán* Sándor vivómester jeles és szakavatott vezetésében oly *gyakorlatságra*, *ügyességre* és *biztosságra* tett szert, mely tanáraiknak ép ugy mint nekik dicséretére válik. Az egybegyültek igazi *örömmel* és *élvezettel* nézték végig a gyakorlatokat; végül pedig a nagyérdemü parancsnok fejezte ki megelégedését és örömét az eredmény felett, búzditva az összes növendékeket arra, hogy szellemi tehetségük kimüvelése mellett a testi ügyesség fokozására is mindenkor kellő figyelemmel legyenek. Általánosan tetszett az ifjuságnak bevezető karéneke is, melyet lelkesen énekeltek a Rákóczy induló tüzes dallamára.

A nyertesek szép emléktárgyakban és dijakban részesültek, melyeket *Mayor* Miklósné urnő osztott ki nekik.

A *tornából* első dijat nyert *Csanády* Tibor (IV.), másodikat *Oláh* János (II. év. f. növ.) harmadikat *Berka* Kálmán (III.) negyediket *Hauler* László (IV). Nyertek még továbbá 14-en dijakat: Thold Dezső, Hauer Dezső, Illyés Sándor, Bossányi Zoltán, Némethy József, Mokcsay Gábor, Székely Aurél, Bodó Ferencz, Jekelfalussy Pál, Kovács Tibor, Szabó András, Kmetty Béla, Körmendy Géza, Selyem Dezső.

A *vivásból* Br. *Diószeghy* Tibor (IV. é.) vitte el az első dijat; azonkivül *Orbán* S. vivómester még igen szép vivókarddal ajándékozta meg: A második dijat *Jekelfalussy* Pál, a harmadikat *Miku* Dezső (IV.) a negyediket br. *Jeszenák* Pál nyerte, s kivülök még több dijakat nyertek: Fülöpp Vilmos, Falta László, Hauler László, Nagy András, Marinkovics Rezső, Figur Emil

Dicsérő oklevelet, (melyeket *Gaál* százados pompás rajza tesz becsessé) tiz növendék kapott. Névszerint: Körmendy Géza, Székely Aurél, Galyasi Imre, Hrusztek Ernő, Csanády Tibor, Lator Zoltán, Szabó István, Némethy József, Zayzon István, Hauer Rezső.

Az ünnepély a parancsnok és tanári kar lelkes éljenzésével ért véget.

NYILTTÉR.

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett 13 próbás ***ezüst evőkészletek*** $5^{1}/_{2}$ ***gyertyatartók*** és ***girandolok*** $6^{1}/_{2}$ krajczár grammja 119

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

TAVIRATOK.

A pápa betegsége.

Budapest, junius 8. (Saj. tud. táv.) Rómából érkezett táviratok szerint a pápa egészségi állapota aggodalmat kelt. Ő Szentsége ereje mindjobban hanyatlik.

Az udvar és a Rákóczy-ünnep.

Budapest, junius 8. (Saját tud. táv.) Ma a képviselőházban gróf *Zichy* Jenő ujságolta gróf *Apponyi* Albert házelnöknek, hogy a nagyszabásu sátoraljaujhelyi Rákóczy-ünnepen az uralkodóház is részt vett. *József Ágost* főherczeg átengedte az ünnepélyre azokat a Rákóczy-ágyukat, amelyeket még a millenniumi ünnepélyre sem adtak ki.

Peticzió egy választás ellen.

Budapest, junius 8. (Saj. tud. táv.) A dobrai kerületben 44 szótöbbséggel megválasztott *Vlád* Aurél román nemzetiségi képviselő mandátuma ellen a kisebbség peticziót adott be. Az Ardelean bank állitólag nagy vesztegetést követett el.

Micsinai nincs sehol.

Budapest, junius 8. (Saj. tud. táv.) A postatolvajt még mindig nem tudták megfogni. A rendőrség most Jászberény irányában kutatja a tolvajt.

Az ifjuság hazafias tüntetése.

Budapest, junius 8. (Saját tud. táv.) Az egyetemi ifjuság ma este hazafias tüntetést rendezett Pestvármegye székháza előtt, abból az alkalomból, hogy az ország első vármegyéje lelkesedéssel elhatározta, mikép a katonai javaslatok ellen feliratot intéz a képviselőházhoz s pártolja, helyesli az ellenzék küzdel-

mét, a melyet a katonai javaslatok ellen kifejt. Az ifjuság, a főváros közönségével sok ezerre szaporodva, a Hymnuszt énekelte el s utánna *Melha* Tibor üdvözlő beszédet mondott, amelyben méltatta Pestvármegye hazafias elhatározását. *Beniczky* alispán szép beszéddel válaszolt az ifjuság üdvözletére, amelyért meleg köszönetet mondott. Pestmegye a régi tradicziókhoz hiven az ifjusággal együtt érez s mostani határozatával is csak az eddigi hazafias érzést követte. *Kardhordó* Arpád szintén csinos beszédet tartott. A lelkes, tüntetés a Szózattal ért véget.

A hajóraj-hadgyakorlatok eltörlèse.

Páris, jun. 8. Pelletan tengerészetügyi miniszter a Radical egy tudósitójának kijelentette, hogy el szándékozik törölni a nagy hajóraj-hadgyakorlatokat. Nem látja be annak a szükségességét, hogy egy millió frankot költsenek el hadgyakorlatokra, melyeket ő fölöslegesnek tart. Locroy volt tengerészetügyi miniszter ugyanazon hirlap-tudósító kérdésére kijelentette, hogy c budget-bizottság és kétségkivül a képviselőház többsége is a hajóraj-hadgyakorlatok fenntartása mellett fog nyilatkozni, mert ez az egyetlen mód a tüzérség és a hajók gépezete teljesitő képességének helyes megitélésére.

A bombadobókat halàlraitélték.

Budapest, junius 8. (Saj. tud táv.) Salonikiből távirják, hogy a kiküldött bíróság Edit basa elnöklete alatt összeült, hogy a legutóbbi lázadásnál elkövetett bombamerényletek tettesei felett itéljenek. A bombadobókat *halálra* itélték.

A »Libau« hajótörése.

Marseille, junius 8.

A »Libau« hajótörésénél menekült személyek névsorát közzétették. 28 hullát szállitottak a kórházba. Hivatalosan csak négynek állapitották meg személyazonosságát. Nagy néptömeg gyült össze a Freycinet hajóstársaság irodája előtt, mely azonban zárva maradt. Miután az utasoknak névsorát a postahajó elindulásakor nem adták át, a kikötői rendőrségnek, nem lehet a számukat pontosan meghatározni. Azt hiszik, hogy a hajón 240-en voltak. Egy hajós, aki a szerencsétlenségnél jelen volt, borzasztónak jellemzi azt. Férfiak és nők összevissza futkostak és borzasztóan jajveszékeltek. Emlitett hajósnak 9 embert sikerült megmentenie. A Jnsulaire nevü postahajó első részén erősen megsérült. A Libau, az Insulaire parancsnokának jelentése szerint nem egészen tiz percz alatt sülyedt el. Az elsülyedt hajót 1883-ban épitették Angliában és 3000 tonna raksulya volt. (M. T. I.)

— Minden elő van készitve kérem — szólt Tar a beszélgetőkhöz közeledve — talán dologhoz is láthatnánk.

— De még az öregek nincsenek itt, jó lenne őket bevárni. Nem? — jegyezte meg Márta.

— Amint parancsolja Nagysád.

— Kérem, ez csak szerény megjegyzés. On a rendező, most On parancsol velünk.

— Tud maga a horoggal bánni — kérdezte Kéri.

— Hálóval inkább — felelt nevetve.

— Jaj csak aztán valahogy rám ne irányitsa azt a hálót — mondta tettetett ijedtséggel Kéri.

— Oh maga még nem házasulandó, s mig azzá érik, az a gyönge háló ketté szakad, a halacska eluszik és . . . már pedig az én halamnak ha egyszer a hálómban lesz, ott is kell maradnia.

— Igaza van, a kit egyszer megfogott, ne is bocsássa ki a rózsás karmai közül. Vigyázzunk barátom — szólt Tarhoz — nehogy véletlenül bele kerüljünk abba a rózsás karmok által oly ügyesen kezelt hálóba.

— Itt vannak apáék! jelentette az egyik erdész kisasszony.

Mindnyájan a kocsik köré csoportosultak és segitettek a hölgyeknek a kiszállásnál. A jegyzőné az erdésznével az elemózsiás kocsihoz sietett és csakhamar a tóparti gyönyörü pázsitra került a temérdek kis és nagy kosár. A társaság csoportokba oszlott s nem győzte eléggé dicsérni a szép tiszta időt.

— No lányom, tetszik-e ez a mi kis Balatonunk — kérdé Gyula bácsi megveregetve unokahuga piros arczát.

— Oh nagyon — hangzott a válasz — csak most sajnálom hogy nem tudok festeni, ezt a remek képet itt azonnal megörökiteném.

— Ha jól tudom, te tanultál festeni.

— De nem tudok . . . felelt pirulva a leány.

— Bennünk magyarokban igazán nincs vállalkozó szellem, vette fel a szót Kéri — az élelmes angolok ide mindjárt gyógyfürdőt épitenének.

— És tudja-e, hogy ez a viz igazán gyógyhatásu is, a nép messze földről eljár ide — jegyezte meg Vajda Gyula.

Csakugyan szép képet tárt a szemlélő elé ez a völgyben fekvő kis tó. A kilátás minden oldalról gyönyörü, az ember azt sem tudja, merre nézzen, a közeli erdőboritotta hegyek vadságában, vagy a messzeterülő lóherével bevetett táblák gazdag virágpompájában gyönyörködjék. A nézö kedvet kap a keleti határ meredek hegyoldalát megmászni, hogy az ott fekvő, még a török időből fennmaradt várrom titkait kifürkészsze, a nyugati határ dombja, mely az északi magas erdőboritott magas hegyeknek folytatását képezi, szőlővel beültetve. A tó kékes tükre simán terül el előttük.

Az urak étvágyat kezdtek érezni a már kicsomagolt sok eleség láttára. A lányok, asszonyok szorgoskodtak is a reggeliző asztal körül, melyet egy a gyepre leteritett hófehér abrosz képviselt. Letelepedtek a pázsitra mindannyian, s ki-ki jóizüen látott a falatozáshoz.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASAG.

Határidők.

Budapest, junius 6.

Buza októberre	7.36
Buza áprilisra	7.38
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repcze, aug.	11.90

Értéktőzsde

Budapest, junius 6.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Államvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—.—
Wagon-kölcsön	—.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. junius 6-án.

Magyar aranyjáradék 4	120.50
Magyar koronajáradék	91.—
Magyar vasuti köl sön aranyban 4½	—.—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2½%	—.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	98.75
Italmérési jog megváltási kötvény	—.—
Horváth szlavonföldtehermentési kötvény	99.25
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	200.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	155.—
Osztrák járadék papirban	100.10
Osztrák járadék papirban	100.10
Osztrák járadék aranyban	120.75
Osztrák korona járadék	100.75
Osztrák államsorsjegyek	153.—
Osztrák magyar bank részvény	16.40
Magyar hitelbankrészvény	729.50
Oszrrák hitelintézet részvény	677.—
Pátisi vista	95.22
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	117.25
Londoni vista	239.72
20 márkás arany	23.43

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

REGÉNY CSARNOK.

Sorsjáték.

Regény.

Irta: Stella (Szőke Berta.) 10

— Hosszabb ideig még nem voltam s azért nem tudok eltelni vele.

— En ismerek itt minden zeget-zugot, ha ugy tetszik szivesen állok rendelkezésére s elkisérem sok, igazán szép helyre.

— Köszönöm, ha Róza néném beleegyezik, el is fogadom.

Számos kitüntetés! **Számos kitüntetés!**

DADAY JOZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórás

Nagyvárad, Szent János-utcza 320. sz.

Van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhivni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbül berendezett

műlakatos és toronyóra mühelyhelyiségemre,

hol **több kiállitáson kitüntetett szerkezetü TORONYÓRAIM vörös fémből** készült főkerekekkel s a felhuzást könnyitő, a legczélszerübb módon alkalmazható **külön mozgó orsókkal** s a sulyemelő czinkezett vassodronyköteleket tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZ TORONYÓRÁIMNAK **jótállás felelősség melletti felállitását** is elvállalom melyek **pontos járásáért** szavatolok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MEZEY DEZSŐ,
műlakatos és toronyórás.

216

A várad-velenczei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárnál. 307.

312 A

„Nagyváradi hitelbank részvénytársaság"

működését Kossuth Lajos-utcza 10. sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végetti elfogadása könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámitolása.

Előlegek értékpapirokra és árukészletre.

Jelzálogkölcsön nyujtása házakra és földekre.

Értékpapirok vétele és eladása.

Szelvények és kisorsolt értékpapirok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Az Igazgatóság.

Hazai ipar!

Butor

Modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 296

Nagyvárad, Zöldfa utcza elején.

Egy

Kisdedóvodai

teljes felszerelés

azonnal eladó.

Ugyanott egy jó karban lévő

zongora

jutányos árban eladó.

Bővebbet

Korona-utcza 21—250. sz. alatt.

Kizárólagos kosárüzlet.

A közelgő tavaszra megérkeztek nagy mennyiségben különböző alaku kerti székek, kerti garniturák, utazó kosarak és mindenféle kosáráruk, melyeket eredeti gyári árakban árusitok. **Nagy választék GYERMEKKOCSIKBAN,** különböző **házi butorokban** és alkalmas **ajándéktárgyakban.**

Olcsó, szabott árak! Kiváló tisztelettel:

OPPENHEIM F. VILMOS KOSÁRÁRU KERESKEDÉSE

NAGYVÁRAD, Fő-utcza. (Barts-ház.)

Első nagyváradi gyári festékraktár!

Telefon 441. Telefon 441.

GALLOVITS I.

NAGYVÁRAD, Nagy-Teleky-utcza 532. sz.,

saját ház.

Legolcsóbb festékáru bevásárlási forrás.

Ajánl

száraz és olajbatört festékeket,

firnisz, butor és kocsi-lackot.

Bronzok, szobafestő és mázoló ecsetek és meszelők

nagy raktára. 272

Különösen nagy raktár **szoba-padló lackokban.**

A legujabb találmányu **LINOLEUM padló-fénymázt** van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmébe ajánlani, mely igen gyors száradásánál, fényességénél és tartósságánál fogva minden más padló-lackot fölülmul.

Első nagyváradi zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA, a „Sas szálloda" kapujával szemben.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Pénzkölcsön 8%-ra.

Értékpapirokra és sorsjegyekre 8%-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapirokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kivánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemü ékszerekre, ipari és áruczikkekre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyujt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadunk; ugyszintén vidéki megbizásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapirok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztositttatik.

Mindennemü ékszerek, arany lánczok, arany órák, (különlegességek) gyürük s az ékszer szakba vágó mindenféle czikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Discrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utcza, „Sas szálloda" kapujával szemben, földszinti helyiség.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.